

Startnota 3de MBO afgedankte elektrische en elektronische apparaten

Auteur: Maya Schmit

Met deze startnota wil het Vlaamse Gewest de betrokken partijen op de hoogte brengen van het initiatief om een derde milieubeleidsovereenkomst voor afgedankte elektrische en elektronische apparaten te onderhandelen met de sector. Deze startnota vormt het startpunt van de onderhandelingen en schetst de belangrijkste doelstellingen van het Vlaamse Gewest. De startnota is ook een uitnodiging aan de betrokken partijen om hun visie of opmerkingen kenbaar te maken.

1 Situering

1.1 Historiek

De eerste milieubeleidsovereenkomst (MBO) Afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA) is gestart op 10 juni 2001 voor een periode van 5 jaar, tot en met 9 juni 2006. Een collectief systeem werd operationeel onder het beheer van de vzw Recupel. Vlaanderen liep hiermee voor op de Europese regelgeving.

In de loop der jaren werd de scope van het collectieve systeem uitgebreid met de o.a. tuingereedschap, verlichtingsapparatuur, medische hulpmiddelen, gasontladingslampen, meet- en regelapparatuur en sport- en ontspanningsapparatuur. Mede door de Europese Richtlijn 2002/96/EG is de aanvaardingsplicht sinds 13 augustus 2005 ook van toepassing op professionele apparaten.

In september 2004 zijn de onderhandelingen voor een tweede MBO opgestart. Na een lange onderhandelingsfase werd de tweede MBO AEEA van kracht op 19 juni 2009 voor een periode van vijf jaar. De MBO loopt ten einde op 18 juni 2014.

1.2 Wetgevend kader

1.2.1 Europese regelgeving

Het bestaande Vlaamse beleid inzake AEEA wordt in sterke mate gestuurd door Richtlijn 2002/96/EG. Na een grondige evaluatie van deze richtlijn en lange onderhandelingen werd een herziene richtlijn gepubliceerd op 24 juli 2012. De lidstaten hebben 18 maanden (tot 14 februari 2014) om de richtlijn te implementeren. Gezien de bevoegdheidsverdeling in België is dit in eerste instantie een gewestelijke aangelegenheid. De belangrijkste nieuwe elementen in de richtlijn zijn:

- de inzameldoelstelling bedraagt 45% tegen 2016 en 65% tegen 2019 (gemeten door de ingezamelde AEEA ten opzichte van de op de markt gebrachte EEA);
- de rapporteringverplichting voor de distributie en alle inzamelaars en verwerkers (ook diegene die geen contract hebben met een producent van EEA);
- er werden hergebruiskriteria vastgelegd die moeten worden gebruikt om de grens tussen tweedehands product en afval duidelijk vast te leggen;
- eindverkopers zullen onder bepaalde voorwaarden zeer klein AEEA gratis moeten aanvaarden zonder aankoop van een nieuw apparaat;
- de fotovoltaïsche zonnepanelen werden voor het eerst opgenomen als EEA;
- in 2019 zal er een berekeningsmethode moeten zijn om het beschikbare AEEA vast te stellen. Dit is het AEEA dat beschikbaar is om in te zamelen.

1.2.2 Vlaamse context

De Vlaamse wetgeving inzake afgedankte elektrische en elektronische apparaten is opgenomen in:

- Het Materialendecreet en het VLAREMA:
 - VLAREMA, hoofdstuk I: Algemene bepalingen waaronder ook de definities.
 - VLAREMA, hoofdstuk III: bepalingen inzake de aanvaardingsplicht in het algemeen en de aanvaardingsplicht voor afgedankte elektrische en elektronische apparaten in het bijzonder.
 - VLAREMA, hoofdstuk V en VI: bepalingen inzake de opslag en verwerking van afgedankte elektrische en elektronische apparaten.
- Het Milieuvergunningsdecreet en de uitvoeringsbesluiten VLAREM I en II:
 - De vergunningsplicht voor verwerkers van afgedankte elektrische en elektronische apparaten.
 - De voorwaarden waaraan de verwerkers van afgedankte elektrische en elektronische apparaten moeten voldoen. Dit laatste omvat onder andere de opslagvoorzieningen en de depollutie- en demontagevereisten.

Bij de invoering VLAREMA in 2012 werd er geopteerd om geen wijzigingen door te voeren met betrekking tot AEEA, maar om te wachten op de herziening van de Europese Richtlijn. Gezien de deadline voor de implementatie en de einddatum van de lopende MBO zullen de onderhandeling van de nieuwe MBO en de implementatie van de richtlijn in VLAREMA grotendeels parallel verlopen.

Vlaams Materialenprogramma

Onderstaande maatregelen werden opgenomen in het Vlaams Materialenprogramma meer bepaald onder de hefboom “Metalen in een continue kringloop”. Recupel en de verschillende beroepsfederaties hebben zich geëngageerd om invulling te geven aan de grote maatschappelijke uitdaging “duurzaam materialenbeheer” in het kader van Vlaanderen in Actie.

Vlaanderen behoort tot de topregio's met betrekking tot het sluiten van metaalkringlopen. Door metalen maximaal in te zamelen en in gesloten kringlopen te brengen, zorgt men voor grondstoffen voor de metaal- en de high-techsector. Producten worden zo ontworpen dat metalen er gemakkelijk uit recupereerbaar zijn. Via goeddoordachte logistieke systemen verzekeren we dat AEEA in de eindelevensfase daadwerkelijk ingezameld worden voor hergebruik en hoogwaardige recyclage. De illegale inzameling en export van metaalhoudend afval wordt ingedijkt.

De MBO creëert een kader om de acties opgenomen in het Vlaams materialenprogramma maximaal te ondersteunen. De acties waaraan wordt gewerkt zijn bijvoorbeeld:

- innovatieve inzamelacties om de inzameling van AEEA met speciale aandacht voor heel klein AEEA (< 25 cm) te optimaliseren. Met tegen 2015 een evaluatie van de efficiëntie en effectiviteit van deze inzamelacties;
- communicatie naar de consument om duidelijk te maken wat de correcte inzamelkanalen zijn;
- zo veel mogelijk de rapportering uniformiseren;
- de code van goede praktijk inzake hergebruik van (A)EEA toepassen;
- hergebruik van (A)EEA promoten;
- het optimaliseren van de terugwinning van edele metalen (goud, zilver, platinum,...), zeldzame aardmetalen (neodymium, ...) en andere zogenaamde kritische grondstoffen die eventueel aanwezig zijn in AEEA.

De toepassing van de code van goede praktijk inzake hergebruik van (A)EEA moet ervoor zorgen dat alleen goede toestellen kunnen worden geëxporteerd als tweedehands. Als (A)EEA wordt geëxporteerd of uiteindelijk wordt afgedankt moet er maximaal worden gestimuleerd dat de verwerking op de bestemming milieuverantwoord gebeurt. Voor de afvalstoffen waarvoor er op de plaats van bestemming geen toereikende verwerking is, moeten er zo veel mogelijk van deze afvalstoffen worden teruggebracht naar het land van oorsprong met het oog op een milieuverantwoorde verwerking en optimale recuperatie van de materialen.

Om deze doelstellingen waar te maken kunnen initiatieven ontwikkeld of ondersteund worden. Een voorbeeld hiervan is het initiatief van Close the Gap. Deze organiseert inzameling van ICT-materiaal bij ondernemingen. Dit (A)EEA wordt onderworpen aan een grondige revisie en upgrade en daarna bezorgd aan lokale projecten in ontwikkelingslanden. De initiatiefnemers stimuleren via het project WorldPC (nu WorldLoop) ook dat AEEA in ontwikkelingslanden op een correcte manier gerecycleerd wordt en waardevolle materialen gerecupereerd worden. Het uiteindelijke doel is de verwezenlijking van een zichzelf financierend AEEA recyclagesysteem aangepast aan de noden en wensen van de Oost-Afrikaanse Unie. Recupel heeft een actieve en ondersteunende rol binnen dit project.

2 Beschrijving van het huidige systeem

De aanvaardingsplicht houdt in dat de eindverkoper, tussenhandelaar en producent/invoerder verantwoordelijk is voor de inzameling en verwerking van AEEA. Zij zijn verplicht om van de klant het afgedankte product terug te nemen. Tevens moet er aan de bevoegde gewestelijke overheid gerapporteerd worden hoeveel elektrische en elektronische apparatuur (EEA) er nieuw op de markt wordt gebracht, en hoeveel AEEA er wordt ingezameld en verwerkt. AEEA moet volgens specifieke normen gerecycleerd worden en dit alleen door bedrijven die hiervoor vergund zijn.

De batterijen aanwezig in EEA zijn bovendien onderworpen aan de aanvaardingsplicht voor afgedankte batterijen.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen huishoudelijke en professionele EEA. Huishoudelijke EEA zijn EEA die worden gebruikt in huishoudens of daarmee vergelijkbaar gebruik in bedrijven. Een computer of ijskast die in een bedrijf wordt gebruikt zoals in een huishouden, behoort dus tot de categorie huishoudelijke EEA. Als deze computer wordt afgedankt is het bedrijfsafval, maar het wordt wel beschouwd als huishoudelijke AEEA. Anderzijds zijn er de professionele EEA. Dit zijn toestellen die normaal gezien nooit binnen een huishouden worden gebruikt. Het zijn toestellen die alleen binnen een professionele context worden gebruikt (vb. laboratoriumapparatuur, bankautomaten, tandartsstoelen, apparaten zoals een kopieerapparaat groter dan 35 kg, een drankautomaat, een scanner groter dan 5 kg, een server...).

Dit onderscheid is van belang gezien zowel de financiering als de operationele werking verschillend is. Voor huishoudelijke EEA geldt een all-in bijdrage en is de inzameling gebaseerd op de gratis afgifte door de consument op inzamelpunten. Voor professionele apparaten wordt alleen een administratieve bijdrage betaald bij het op de markt brengen. De inzameling gebeurt volgens het charter-systeem: de ontdoener kiest naar keuze een operator en de prijs wordt in onderling overleg bepaald. De charter-operator staat in voor de rapportering aan Recupel.

3 Algemene bepalingen voor de milieubeleidsovereenkomst AEEA

Voor de implementatie van de nieuwe richtlijn en de onderhandelingen over een nieuwe MBO worden volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De huidige invulling van de aanvaardingsplicht door Recupel heeft geleid tot een performant inzamel- en verwerkingssysteem voor AEEA. Het doel van de MBO is dit systeem verder te zetten en waar mogelijk te optimaliseren.
- De toekomstige inzamel- en verwerkingsdoelstelling worden grotendeels overgenomen uit de Europese richtlijn. Met betrekking tot de inzamelingdoelstellingen tot 2016 en enkele verwerkingsdoelstellingen wil Vlaanderen meer ambitieuze doelstellingen hanteren.
- Er wordt een systeem opgericht waarbij gerapporteerd wordt over alle ingezamelde en verwerkte AEEA. Er moet dus ook gerapporteerd door actoren die buiten de aanvaardingsplicht AEEA inzamelen.

3.1 De partijen die de milieubeleidsovereenkomst onderhandelen en ondertekenen

De producenten (steeds inclusief invoerders), tussenhandelaars en eindverkopers van nieuwe elektrische en elektronische apparaten zijn onderworpen aan de aanvaardingsplicht. De MBO zal dan ook onderhandeld en ondertekend worden door hun federaties:

- AGORIA-Vlaanderen vzw (Multisectorfederatie van de technologische industrie);
- BDMA vzw (Belgian Direct Marketing Association);
- FEDAGRIM vzw (Belgische Federatie van de uitrusting voor de Landbouw, de Tuinbouw, de Veeteelt en de Tuin);
- COMEOS vzw (Belgische federatie van de distributieondernemingen);
- FEE vzw (Federatie van de Elektriciteit en de Elektronica);
- IMCOBEL vzw (Belgische beroepsgroepering van invoerders en fabrieksagenten van gereedschap);
- LVMEB vzw (Landelijke Vereniging van Meesters Elektriciens van België);
- NELECTRA vzw (Nationaal verbond voor zelfstandige elektriciens en handelaars en elektrische toestellen);
- UDIAS vzw (Beroepsvereniging voor distributeurs en fabrikanten van laboratoriummateriaal en toebehoren);
- UNAMEC vzw (Beroepsvereniging van fabrikanten, invoerders en verdelers van medische hulpmiddelen);
- UBELMA vzw (Unie van Belgische fabrikanten en importeur van materiaal voor de voedingssector);
- GDA vzw (De Belgische Groepering voor de Distributie door Automaten);
- PV Vlaanderen;
- Alia security.

Bovenstaande actoren doen voor de inzameling en verwerking beroep op vergunde verwerkers en geregistreerde inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of –makelaars. Dit via ofwel een toewijzing via het lastenboek van Recupel of via een charterovereenkomst. De inzamelaars en verwerkers zijn dus betrokken partij bij de uitvoering van de MBO.

Door de wijzigingen die zijn doorgevoerd aan de wetgeving met betrekking tot de milieubeleidsovereenkomsten, is het vanaf 2013 mogelijk dat ook andere actoren een MBO mee ondertekenen. De OVAM erkent dat een breed gedragen multi-actorovereenkomst opportuniteiten biedt. Mits akkoord van de producenten en invoerders zullen volgende organisaties worden uitgenodigd om toe te treden tot de MBO:

- Coberec vzw, Confederatie van de Belgische Recuperatie, verdedigt de belangen van schroot- en shredderbedrijven;
- Febem (Federatie van bedrijven voor Milieubeheer) die vooral de ophalers maar ook verwerkers vertegenwoordigt;
- VVSG (de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) die de gemeenten vertegenwoordigt voor de inzameling via de containerparken;
- KOMOSIE (koepel van milieuondernemingen in de sociale economie) deze staan in voor de inzameling en het hergebruik van AEEA.

OVAM staat ook open om de toetreding van andere actoren tot de MBO aan de producenten voor te leggen. Naast de MBO wil de OVAM voor de uitvoering van de rapportering in elk geval een bijlage bij de MBO te voorzien die alle betrokken partijen mee kunnen ondertekenen.

3.2 De situatie in de overige gewesten en de buurlanden

Intergewestelijke context

In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is de nieuwe MBO gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 29 februari 2012. De MBO loopt tot 9 maart 2017. In Wallonië werd op 23 september 2010 een nieuw wetgevend kader over de terugnameplicht goedgekeurd. In tegenstelling tot de Vlaamse regelgeving kent dit besluit een relatief grote bevoegdheid toe aan de gemeenten en intercommunales en dus een beperkte verantwoordelijkheid aan de producenten en invoerders. De producenten en invoerders zijn niet akkoord met de basisprincipes van het besluit en hebben klacht ingediend bij de Raad van State. Deze ontwikkelingen zijn uiteraard niet positief voor de samenwerking tussen

Recupel en het Waalse Gewest. Als gevolg van deze verwickelingen is er beslist om in afwachting van de uitspraak van de Raad van State de afgelopen MBO te verlengen voor een periode van twee jaar (tot 31 december 2013).

Er wordt, zowel voor de implementatie van de richtlijn als voor de onderhandelingen, gezocht naar afstemming met de andere gewesten. Indien er fundamentele verschillen blijven bestaan, zal het Vlaamse Gewest volgens de eigen krachtlijnen verder werken.

Buurlanden

Zoals eerder aangehaald vormt de Europese richtlijn de basis van het beleid. Hierdoor is het beleid in de buurlanden gelijkaardig en zijn er soortgelijke 'Recupel'-systemen opgezet. Vlaanderen en Recupel profileren zichzelf als een van de voortrekkers in het Europees AEEA beleid. Uit het laatste jaarverslag van het WEEE-forum, een organisatie die nationale beheersorganismen overkoepelt, blijkt dat Recupel met 10 kg/inw bij de Europese koplopers hoort. Ook in thema's zoals hergebruikscriteria, depollutienormen en ISO 17020 certificatie bepalen het Vlaamse Gewest en Recupel mee de Europese agenda.

3.3 De looptijd van de milieubeleidsovereenkomst

We stellen voor om de MBO af te sluiten voor de duur van acht jaar.

Aangezien dit de derde MBO is en Recupel bewezen heeft dat het beschikt over een van de meest performante systemen, mikt de MBO hoofdzakelijk op een verdere optimalisatie van het systeem. In dit kader is een periode van 8 jaar aanvaardbaar.

3.4 De doelstellingen

3.4.1 Scope

OVAM wil de bestaande scope uitbreiden met:

- zaklampen: hiervoor bestaat nu een aparte MBO, met Bebat als beheersorganisme. De integratie van deze MBO in de nieuwe MBO voor AEEA kan een administratieve vereenvoudiging inhouden.
- fotonvoltaïsche zonnepanelen: niettegenstaande de invoering van de aanvaardingsplicht vanaf 1 januari 2013 en de startnota voor een MBO zonnepanelen wenst OVAM deze afvalstroom te integreren in de nieuwe MBO voor AEEA. De principes van de startnota zonnepanelen blijven gelden als uitgangspunt.

Beide uitbreidingen zijn uiteraard slechts mogelijk mits akkoord van de betrokken producenten.

3.4.2 Milieudoelstellingen

Zoals bij de meeste aanvaardingsplichten worden de inzamel- en verwerkingsdoelstellingen niet onderhandeld in de MBO, maar wettelijk vastgelegd in het VLAREMA. De toekomstige doelstellingen worden maximaal afgestemd op de Europese richtlijn. Op het gebied van inzameling betekent dit:

- tot 2016: 11 kg per inwoner per jaar (in afwijking van de Richtlijn die 4 kg/inw oplegt);
- vanaf 1 januari 2016: een inzamelpercentage van 45% berekend op basis van het totale gewicht van de AEEA die in de loop van een gegeven jaar is ingezameld, uitgedrukt als percentage van de jaarlijkse gemiddelde gewichtshoeveelheid EEA die de voorgaande drie jaren in de handel is gebracht;
- vanaf 1 januari 2019: een inzamelpercentage van 65% berekend op basis van het totale gewicht van de AEEA die in de loop van een gegeven jaar is ingezameld, uitgedrukt als percentage van de jaarlijkse gemiddelde gewichtshoeveelheid EEA die de voorgaande drie jaren in de handel is gebracht (of 85% van de hoeveelheid beschikbare AEEA in gewicht).

De doelstellingen liggen in de lijn met de resultaten die Recupel de laatste jaren heeft gerealiseerd. In 2011 bedroeg de inzameling 12,04 kg/inwoner voor Vlaanderen en 10,33 kg/inwoner voor België. Het inzamelpercentage bedroeg 42% voor huishoudelijke AEEA en 7% voor professionele AEEA. Dit geeft een globaal inzamelpercentage van 38%. Deze percentages werden berekend aan de hand van de gemiddelde gewichten van het AEEA, van het EEA zijn de gemiddelde gewichten niet gekend. Er

moet wel opgemerkt worden dat de stijging van de inzamelcijfers de laatste jaren degressief verloopt. De stijgende waarde van AEEA vormt ook een uitdaging om in de toekomst een stijgende inzameling binnen de aanvaardingsplicht te blijven garanderen.

Deze doelstellingen zijn in de Europese richtlijn opgelegd aan de lidstaten. In de MBO kunnen andere doelstellingen worden opgenomen gezien Recupel niet noodzakelijk de gehele controle heeft over de inzameling van AEEA (bv. bedrijven met individuele afvalpreventie- en afvalbeheerplannen, (professionele) AEEA met positieve marktwaarde die naast het Recupel-systeem worden ingezameld,...). Het uitgangspunt is een gedeelde verantwoordelijkheid waarin elke actor die onder zijn beheer AEEA inzamelt mee instaat voor het bereiken van de Vlaamse inzameldoelstelling. In de MBO-onderhandelingen zal bepaald worden hoe het Recupel-aandeel in de doelstelling kan worden bepaald. Het aandeel van Recupel kan in de komende 8 jaar immers variëren.

De Europese commissie gaat uiterlijk tegen 14 augustus 2015 bekijken of er nog bijkomende doelstellingen voor inzameling nodig zijn en hoe hoog deze dan zouden moeten zijn. Als er nieuwe doelstellingen (die verder gaan dan wat werd afgesproken in de MBO) worden vastgelegd door de commissie moeten deze worden opgenomen in de wetgeving. Tegen uiterlijk 14 augustus 2016 wordt de berekeningswijze voor het beschikbare AEEA door de Europese Commissie vastgelegd. Deze zal dan door OVAM worden vastgelegd in een Ministerieel besluit.

Voor de verwerking van de ingezamelde AEEA legt Vlaanderen op volgende vlakken meer ambitieuze doelstellingen op dan de Europese Richtlijn:

- De doelstellingen opgelegd in de Europese richtlijn (voorzien tegen 15 augustus 2015) worden direct ingevoerd in de wetgeving. Deze doelstellingen liggen ongeveer 5% hoger dan de doelstellingen die in de richtlijn werden opgenomen tot 14 augustus 2015 maar worden reeds behaald of liggen lager dan de doelstellingen in VLAREMA.
- Voor categorie 2, 5, 6, 7, 8 en 9 moet er 70% worden voorbereid voor hergebruik en gerecycleerd in plaats van de 55% die werd opgenomen in de richtlijn.

Het uitgangspunt bij de bepaling van de verwerkingsdoelstellingen is dat steeds de meest ambitieuze doelstellingen werden geselecteerd uit de huidige Vlaamse doelstellingen of de toekomstige Europese doelstellingen. Bovendien werd, indien Recupel momenteel al significant beter scoort dan deze doelstellingen, een hoger cijfer vastgelegd.

Binnen het kader van duurzaam materialenbeheer is het eveneens van groot belang dat de edele metalen (goud, zilver, platinum,...), zeldzame aardmetalen (neodymium, ...) en andere zogenaamde kritische grondstoffen die eventueel aanwezig zijn in afgedankte elektrische en elektronische apparaten zo veel als mogelijk gerecycleerd worden. Daarom zouden we ook willen opleggen aan Recupel om een studie te laten uitvoeren om na te gaan op welke wijze Recupel kan bijdragen om de recuperatie van deze kritische metalen te optimaliseren. De resultaten van deze studie zullen daarna ook gebruikt worden om indien nodig de wetgeving aan te passen.

3.5 Tegen uiterlijk 14 augustus 2016 wordt door de Europese Commissie onderzocht of er afzonderlijke streefcijfers voor voorbereiding voor hergebruik van AEEA nodig zijn. De doelstellingen voor nuttige toepassing worden tegen dan ook herbekeken. Concrete maatregelen om de milieudoelstellingen te bereiken.

Preventie en hergebruik

OVAM ziet opportuniteiten in het sensibiliseren van consumenten om in hun aankoopgedrag milieuaspecten mee in overweging te nemen. Initiatieven gericht op de promotie van het energielabel of andere ecolabels kunnen perfect worden opgenomen door de producenten. Ook op sensibilisatie over milieuvriendelijk gebruik van toestellen kan meer worden ingezet.

Andere klemtonen die OVAM wil realiseren in de MBO, zijn:

- een periodiek overleg tussen de producenten en de hergebruiksector en de verwerkers. Op

- deze manier kan een producent meer zicht krijgen op de praktische problemen voor hergebruik en van de verwerkers en het algemene verwerkingsproces;
- verzekeren dat er kosteloos informatie van de producenten moet doorstromen naar de verwerkers en de hergebruiksector;
- opnemen dat bij het opstellen van het hergebruikplan de hergebruikcentra die de samenwerkingsovereenkomst met Recupel hebben ondertekend, betrokken partij zijn en dus dit document samen opstellen;
- een extra engagement van de producenten om maximaal toestellen die geschikt zijn voor hergebruik ter beschikking worden gesteld van de hergebruiksector;
- garanderen dat Recupel de door OVAM ontwikkelde hergebruikscriteria toepast;
- kennisverspreiding via het onderwijs over onder andere duurzaam design.

Inzameling van afgedankte elektrische en elektronische apparaten

Het bestaande inzamelsysteem wordt verder gezet.

OVAM ondersteunt de initiatieven van Recupel om in te zetten op alternatieve recipiënten en inzamelkanalen. In het VLAREMA zal de nieuwe Europese verplichting om de inzameling van heel klein AEEA zonder aankoop van een nieuw product (1 voor 0) in bepaalde handelszaken geïmplementeerd worden. Indien nodig zullen beide aspecten verder worden uitgewerkt in de MBO.

3.6 De financiële aspecten

Er verandert niets tegenover de vorige MBO. Het onderscheid in de bijdrage en de financiering tussen huishoudelijke (all-in) en professionele (administratieve bijdrage) AEEA blijft behouden. Het algemeen financieel beleid moet gericht zijn op de afbouw van de financiële reserves. De bestaande reserves moeten volgens een defensieve beleggingspolitiek worden aangehouden.

3.7 De sancties bij het niet halen van de doelstellingen

Er worden geen specifieke sancties voorzien in de MBO. Gezien de doelstellingen ook in het VLAREMA zijn opgenomen, kan de OVAM zich beroepen op de sanctiemogelijkheden die in dit kader voorzien zijn in het decreet algemene bepalingen milieubeleid (DABM) en het besluit uitvoering titel XVI van DABM. Ook voor niet-naleven van een MBO zijn specifieke sanctiemogelijkheden voorzien in de wetgeving over de milieubeleidsvereenkomsten.

3.8 De rapportageverplichtingen

Het beheersorganisme moet een transparant systeem uitwerken voor het registreren van de inzameling en verwerking van afgedankte elektrische en elektronische apparaten.

In de wetgeving wordt een extra verplichte rapportering opgenomen voor de distributie, inzamelaars en verwerkers. Op deze manier zullen er grotere hoeveelheden worden gerapporteerd. De OVAM is voorstander om deze rapportering op Belgisch niveau te laten verlopen. Recupel heeft aangeboden om een dergelijke tool te ontwikkelen en te beheren. Het spreekt voor zich dat de rapportering moet gebeuren in een black box en de nodige confidentialiteit moet garanderen.

Net zoals de basisrapportering moet deze rapportering gevalideerd worden door een onafhankelijke keuringsinstelling die geaccrediteerd is op basis van de norm ISO 17020 volgens een door de OVAM opgesteld lastenboek.

3.9 Maatregelen die het Vlaamse Gewest zal opnemen

Het Vlaamse Gewest zal bij de andere gewestelijke autoriteiten pleiten voor een harmonisering van de regelgeving inzake de aanvaardingsplicht voor de aanvaardingsplicht voor AEEA.

Het Vlaamse Gewest verbindt zich tot controle van de strikte toepassing door alle actoren van de aanvaardingsplicht en tot verbalisering van de overtredingen. Belangrijk is de controle op illegale export van AEEA onder het mom van hergebruik.

Het Vlaamse Gewest zal de richtlijn omzetten in Vlaamse wetgeving.

3.10 Duurtijd van de onderhandelingen

Er wordt gestreefd om de onderhandelingen over het ontwerp van MBO af te ronden binnen een termijn van zes maanden. Dit zou de derde MBO tekst worden. Er worden geen grote moeilijkheden verwacht.

4 Overzicht krachtlijnen per thema

Onderstaande tabel geeft per thema de krachtlijnen voor de te onderhandelen MBO:

Thema	Krachtlijnen
Preventie en hergebruik	— Inspanningen leveren met het oog op het sensibiliseren van consumenten over de milieuaspecten van hun aankoopgedrag en gebruik. — Hergebruik van afgedankte elektrische en elektronische apparaten aan de hand van de hergebruikscriteria.
Scope	— Toevoegen van zaklampen en zonnepanelen (mits akkoord van de sectoren).
Selectieve inzameling	— Nieuwe inzameldoelstellingen behalen.
Verwerking	— Verwerking conform de herziene doelstellingen. — Studie laten uitvoeren om na te gaan welke rol Recupel kan vervullen om de recuperatie van de kritische metalen te optimaliseren.
Registratie	— Uitwerking van een transparant systeem voor het registreren van producenten.
Rapportering	— Opstellen, ter beschikking stellen en beheren van een rapporteringstool voor de inzameling en verwerking van AEEA buiten de aanvaardingsplicht. Recupel heeft aangeboden om een dergelijke tool te ontwikkelen en te beheren. De rapportering moet gebeuren in een black box en moet de nodige confidentialiteit garanderen.
Financiering inzameling en verwerking	— Afbouw financiële reserves.